

ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับต่อการตัดสินใจลง คะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของประชาชนในจังหวัดชลบุรี

Factors Relating to Chon Buri Constituents' Voting Decision for Members of Parliament

เอกวิทย์ มณีธร*

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีแบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่มีขึ้นเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน อาชีพ สถานภาพสมรส ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ และลักษณะของพฤติกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองเกี่ยวกับการเลือกตั้งซึ่งได้แก่ ความบ่อยครั้งในการเลือกตั้ง มูลเหตุจูงใจของการไปเลือกตั้ง ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมือง การติดตาม

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่เรือตรี ดร. เอกวิทย์ มณีธร หัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เป็นต้น และสำหรับประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือประชาชนในเขตเลือกตั้งทั้ง 8 เขตตามบัญชีรายชื่อของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรีจำนวน 972,344 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามาเน่ ได้จำนวน 400 คนผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้านแล้วพบว่า ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ประชาชนให้ความสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมาคือ ด้านพรรคการเมือง ($\bar{X} = 3.70$) ด้านวิธีการในการหาเสียง ($\bar{X} = 3.43$) และด้านหัวคะแนนและบริบทอื่นๆ ($\bar{X} = 3.15$) ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้ คือ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร เมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า การให้ความช่วยเหลือหรือบริการประชาชนและสังคมในช่วงเวลาที่ผ่านมาของผู้สมัคร ประชาชนให้ความสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 4.06$) ด้านพรรคการเมือง เมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า ชื่อเสียง ความรู้ ความสามารถของหัวหน้าพรรค ประชาชนให้ความสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 3.92$) ด้านวิธีการในการหาเสียงของผู้สมัคร เมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า การหาเสียงโดยเข้าถึงตัวประชาชน ประชาชนให้ความสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 3.71$) และด้านหัวคะแนนและบริบทอื่นๆ เมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า การนำเสนอตนเองที่โดดเด่น ดึงดูดความสนใจของผู้สมัคร ประชาชนให้ความสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 3.53$) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าปัจจัยอันได้แก่ เพศ อาชีพ มูลเหตุจูงใจของการไปเลือกตั้ง และการติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งต่างก็มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐาน

Abstract

The purposes of this research were to study the factors which were related to constituents' voting decision for members of parliament in Chon Buri Province in the election that took place on July 3, 2011 and to compare the differences of factors related to constituents' voting decision for members of parliament in Chon Buri according to personal factors and characteristics of behaviors relating to the election for example, sex, age, education level, monthly income, occupation, marital status, length of time in the area, frequency of voting, motivation for voting, characteristics of participation in politics, and political news exposure. The population of this study was the listed 972,344 eligible voters of Chonburi Electorate Area 8. The sample of 400 people was drawn by using Taro Yamane's table. The research results show that there were many factors relating to a decision to vote. When each factor was mulled over ($\bar{X} = 3.53$), it was found that the related factor was the qualifications of candidates ($\bar{X} = 3.84$), the affiliated party ($\bar{X} = 3.70$), the campaigning approaches ($\bar{X} = 3.43$), and the canvassers, respectively ($\bar{X} = 3.15$). In the candidate factor, most voters considered the assistance and services provided for them by the candidates the period prior to the election ($\bar{X} = 4.06$), in the affiliated party, most voters considered the reputation, knowledge, and ability of the leader ($\bar{X} = 3.92$), in the campaigning approaches, most voters considered the door-knocking campaigning ($\bar{X} = 3.71$), in the canvassers and other contexts, most voters considered the outstanding self-presentation ($\bar{X} = 3.53$). The hypothesis testing found that factors such as sex, occupation, motivation in voting, and political news exposure related

differently to constituents' voting decision for members of parliament in Chon Buri at the significant level of .05, which meant that they hypothesis was accepted.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกันมานานแล้วที่อริสโตเติล (Aristotle) นักปรัชญาชาวกรีกโบราณผู้ถูกยกย่องให้เป็นบิดาของสาขาวิชารัฐศาสตร์ ได้กล่าวไว้ว่า “มนุษย์เป็นสัตว์สังคม (Social Animal)”¹ นั้นหมายความว่ามนุษย์จะมีชีวิตรวมกันเป็นหมู่เหล่ามีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ต่อกันและต่อสังคมเสมอ นอกจากนี้แล้วจะเห็นว่าโดยธรรมชาตินั้น มนุษย์เป็นสัตว์การเมือง (Political Animal) อีกด้วย กล่าวคือการเมืองเกี่ยวพันกับมนุษย์มาตั้งแต่โบราณกาล เพราะการเมืองเกิดขึ้นจากความจำเป็นของชีวิตสังคมมนุษย์ ซึ่งโดยแท้จริงแล้วมนุษย์เป็นสัตว์ที่ต้องกรงให้มีการเมืองการปกครอง โดยมีองค์การทางการเมืองที่เรียกว่ารัฐได้ก่อรูปขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ในการจัดระเบียบทางการเมืองการปกครองให้กับสังคมของมนุษย์²

จากคำกล่าวที่เรามากได้ยินว่า “ถ้าท่านไม่ยุ่งกับการเมือง การเมืองก็ยุ่งกับท่านอยู่ดี” คำพูดนี้แสดงให้เห็นว่าการเมืองสอดแทรกอยู่ในชีวิตประจำวันหรือวิถีชีวิตของคนเราอยู่ตลอดเวลา³ ซึ่งสอดคล้องกับที่ สิทธิพันธ์ พุทธหนู⁴ ได้แสดงความคิดเห็นว่า คนหรือมนุษย์จำเป็นที่จะต้องเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง เพราะคนในรัฐต้องเกี่ยวข้องกับส่วนนำออก (out put) ของระบบการเมืองไม่ว่าจะในรูปแบบของนโยบาย กฎหมาย หรือการให้บริการของรัฐอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ผลกระทบดังกล่าวนี้อาจมีทั้งผู้ที่ได้รับผลบวกและผลลบ จากจุดนี้จึงเป็น

¹ ดำรง สุานดี. “ปรัชญาว่าด้วยการศึกษากับมนุษย์”. สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเบื้องต้น. 2547

² เซาว์นวิศ เสนพงศ์. การเมืองไทยยุคปัจจุบัน ปัญหาการพัฒนาพรรคการเมืองในประเทศไทย. 2548.

³ สุพจน์ บุญวิเศษ. หลักรัฐศาสตร์. 2548.

⁴ สิทธิพันธ์ พุทธหนู. สังคมวิทยาการเมืองกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม. 2549.

สาเหตุสำคัญประการหนึ่งอันจะนำคนในรัฐที่เราเรียกว่าประชาชนไปสู่การ “ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง และจากการที่ประชาชนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมืองในที่นี้ ก็คือ “การมีส่วนร่วมทางการเมืองนั่นเอง”

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เป็นทั้งเป้าหมายและกระบวนการทางการเมือง กล่าวคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาระบบการเมืองให้เป็นประชาธิปไตย เพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นดัชนีชี้วัดที่สำคัญประการหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย สังคมใดจะมีระดับความเป็นประชาธิปไตยสูงหรือต่ำพิจารณาได้จากระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน สังคมที่ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงย่อมมีระดับความเป็นประชาธิปไตยสูง ในทางตรงกันข้ามถ้าสังคมใดมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำแสดงว่าสังคมนั้นมีระดับความเป็นประชาธิปไตยต่ำ โดยนัยนี้ นักวิชาการทางรัฐศาสตร์บางกลุ่มจึงถือว่าการพัฒนาทางการเมืองเป็นการทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง ความสำเร็จของการพัฒนาทางการเมืองจึงขึ้นกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นสำคัญ ดังนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นเป้าหมายของการพัฒนาการเมืองโดยตรง โดยเฉพาะการพัฒนาทางการเมืองให้เป็นประชาธิปไตย⁵ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตยนั้นสามารถทำได้หลายรูปแบบรวมถึงการเลือกตั้งซึ่งส่วนใหญ่แล้วมักกล่าวถึงแนวทางไว้ในรัฐธรรมนูญของแต่ละประเทศ⁶

สำหรับประเทศไทยนั้นนับตั้งแต่วันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ⁷ และมีการแบ่งแยกอำนาจ

⁵ สมบัติ ธำรงธัญวงศ์. *การเมือง: แนวคิดและการพัฒนา*. 2541.

⁶ ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์. *มนุษย์กับการเมือง*. 2548.

⁷ ศรัชัย ท้าวมิตร. *ระบบรัฐสภาไทย*. 2549.

อธิปไตยตามรัฐธรรมนูญออกเป็น 3 ด้านคืออำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ ซึ่งค่านิยมของการปกครองในระบบประชาธิปไตยแบบรัฐสภานั้น ประชาชนจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง โดยการเลือกผู้แทนราษฎรที่ตนไว้วางใจไปปฏิบัติหน้าที่ในฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร⁸ การเลือกตั้งจึงเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการประชาธิปไตย ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการประชาธิปไตยอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นการเลือกรัฐบาลหรือฝ่ายบริหาร การออกกฎหมายหรือนิติบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ฯลฯ การเลือกตั้งเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้คนส่วนใหญ่ของประเทศ ได้มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ เนื่องจากเราไม่สามารถให้ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศได้ จึงคิดค้นวิธีการขึ้นมาเรียกว่าการเลือกตั้งนั่นเอง การเลือกตั้งเป็นสิ่งสำคัญในระบบประชาธิปไตยต้องมีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเลือกผู้ปกครองที่ตนเห็นว่าดีและเหมาะสมเข้าไปทำหน้าที่แทนตน ซึ่งเป็นเรื่องประชาธิปไตยโดยผู้แทน ขณะเดียวกันเป็นการยอมรับในตัวผู้แทนราษฎรที่เลือกไป พร้อมกับมอบอำนาจให้ไปปกครองประเทศ ราษฎรจึงเป็นผู้สนับสนุนที่สำคัญของนักการเมืองที่ไปทำหน้าที่แทนประชาชน ในทางกลับกันผู้แทนที่ราษฎรเลือกเข้าไปทำหน้าที่จะต้องระลึกรู้เสมอว่า ต้องทำหน้าที่อย่างซื่อสัตย์และมีประสิทธิภาพ มิฉะนั้นประชาชนจะไม่สนับสนุนให้โอกาสกลับเข้ามาทำหน้าที่อีก⁹ ซึ่งในประเด็นนี้เป็นไปตามแนวคิด "สัญญาประชาคม" (Social Contract) ที่ จัง จาคส์ รุสโซ (Jean-Jacques Rousseau) นักปรัชญาชื่อดังผู้ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งระบบประชาธิปไตยสมัยใหม่ได้นำเสนอไว้¹⁰

⁸ ปิยะนุช เงินคล้าย. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน: ศึกษาเปรียบเทียบประชาชนในเขตเมืองกับประชาชนในเขตชนบท. 2540.

⁹ อัมภางค์ ปาณิกบุตร. "พรรคการเมือง". การเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. 2545.

¹⁰ สมบัติ จันทรวงศ์. "สัญญาประชาคมของรุสโซ". ปรัชญาการเมืองสมัยใหม่. 2521.

จากข้างต้นจะเห็นได้ว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นสิทธิและหน้าที่ของคนไทย ที่จะต้องไปเลือกตั้งเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งในระบบแบ่งเขตเลือกตั้งและระบบบัญชีรายชื่อ เพื่อเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทยที่ดี มีคุณภาพ¹¹ หลังจากที่พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2554 มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 แล้วนั้น ได้มีการกำหนดให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ซึ่งเป็นการเลือกตั้งทั่วไปมีขึ้นในวันที่ 3 กรกฎาคม ปีเดียวกัน การเลือกตั้ง ส.ส. ในครั้งนี้อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2554 และนับเป็นการเลือกตั้งทั่วไปที่จะเกิดขึ้นเป็นครั้งที่ 26 ของประเทศไทยนับตั้งแต่มีการเลือกตั้งครั้งแรกในปี พ.ศ. 2476 เป็นต้นมา โดยกำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 500 คน ซึ่งจำแนกเป็นสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จำนวน 375 คน และแบบบัญชีรายชื่อจำนวน 125 คน โดยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งครั้งนี้ได้กำหนดสาระสำคัญของ การเลือกตั้งที่แตกต่างไปจากเดิมในหลายประเด็น ซึ่งอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและอนาคตของประเทศไทยได้ในหลายๆ มิติ ซึ่งในประเด็นนี้มหาวิทยาลัยนอกจากจะดำเนินการเรียนการสอนวิชาการตามหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาแล้วนั้น ยังต้องมีหน้าที่ในการให้บริการทางวิชาการ และการศึกษาวิจัย ให้เกิดองค์ความรู้ หรือสามารถนำผลของการศึกษาวิจัยไปประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งที่จะผลักดันทางตรงและทางอ้อมให้ประชาคมได้ตื่นตัวและมีความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ กับทั้งยังสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นข้อมูลให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งนำมาใช้ในเชิงนโยบายหรือการบริหารจัดการ รวมถึงใช้เป็นข้อมูลเชิงวิชาการให้กับผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือประเด็นที่เกี่ยวข้องในโอกาสต่อไป

¹¹ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร. 2547.

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้ต่อเดือน อาชีพ สถานภาพสมรส ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ความบ่อยครั้งในการเลือกตั้ง มูลเหตุจูงใจของการไปเลือกตั้ง ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมือง การติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เป็นต้น
3. เพื่อเสนอผลการศึกษาซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีความสนใจและประโยชน์ในการศึกษาเกี่ยวกับการเมืองการปกครองและการเลือกตั้ง รวมถึงเป็นข้อมูลให้กับหน่วยงานในเชิงนโยบายหรือด้านการบริหารจัดการต่อไป

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยออกเป็น 3 ด้าน คือ ขอบเขตด้านประชากร ขอบเขตด้านเวลา และขอบเขตด้านเนื้อหา

1. ขอบเขตด้านประชากร

การศึกษานี้มุ่งเน้นที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งจังหวัดชลบุรีซึ่งมี 8 เขตเลือกตั้งตามบัญชีรายชื่อของคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยมีรายละเอียดคือ เขตเลือกตั้งที่ 1 มีประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 121,613 คน เขตเลือกตั้งที่ 2 มีประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 137,064 คน เขตเลือกตั้งที่ 3 มีประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 129,510 คน เขตเลือกตั้งที่ 4 มีประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 125,830 คน เขตเลือกตั้งที่ 5 มีประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 118,497 คน เขตเลือกตั้งที่ 6 มีประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 116,954 คน เขตเลือกตั้งที่ 7 มีประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 107,313 คน เขตเลือกตั้ง

ที่ 8 มีประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 115,563 คน รวมประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดชลบุรีคือจำนวน 972,344 คน

2. ขอบเขตด้านเวลา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาระหว่างวันที่ 10 เมษายน 2554 ถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2554

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

3.1. เนื้อหาด้านการเลือกตั้ง โดยทำการศึกษาเฉพาะการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี ซึ่งประกอบไปด้วย 8 เขตการเลือกตั้ง

3.2. เนื้อหาด้านปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรี ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน อาชีพ สถานภาพสมรส ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ความบ่อยครั้งในการเลือกตั้ง มูลเหตุจูงใจของการไปเลือกตั้ง ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมือง การติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และทำการศึกษาปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนเฉพาะ 4 ด้านอันได้แก่ ด้านพรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัด ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านวิธีการหรือรูปแบบในการหาเสียง และด้านหัวหน้าคะแนนและบริบทอื่นๆ เป็นต้น

สมมติฐานในการศึกษา

1. ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับสูง

2. ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีที่แตกต่างกัน

3. ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีที่แตกต่างกัน

4. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีที่แตกต่างกัน

5. ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีที่แตกต่างกัน

6. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีที่แตกต่างกัน

7. ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีที่แตกต่างกัน

8. ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกันมีปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีที่แตกต่างกัน

9. ประชาชนที่มีความบ่อยครั้งในการเลือกตั้งต่างกันมีปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีที่แตกต่างกัน

10. ประชาชนที่มีมูลเหตุจูงใจของการไปเลือกตั้งต่างกันมีปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีที่แตกต่างกัน

11. ประชาชนที่มีลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกันมีปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีที่แตกต่างกัน

12. ประชาชนที่มีการติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งต่างกันมีปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีที่แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงระดับของปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรี
2. ได้ทราบถึงความแตกต่างของปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้ต่อเดือน อาชีพ สถานภาพสมรส ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ความบ่อยครั้งในการเลือกตั้ง มูลเหตุจูงใจของการไปเลือกตั้ง ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมือง การติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เป็นต้น
3. ได้ข้อมูลที่อาจเป็นประโยชน์ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเมือง การปกครอง และการเลือกตั้งของรัฐเพื่อการพัฒนาในเชิงนโยบาย หรือด้านการบริหารจัดการต่อไป
4. ได้นำเสนอผลการศึกษาซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีความสนใจและประโยชน์ในการศึกษาเกี่ยวกับการเมืองการปกครองและการเลือกตั้ง ในเชิงวิชาการต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ประชาชน หมายถึง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หมายถึง การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ 3 กรกฎาคม 2554

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หมายถึง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

ผู้สมัคร หมายถึง ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

พฤติกรรมทางการเมือง หมายถึง การประพฤติปฏิบัติเกี่ยวกับการเมืองและการเลือกตั้ง อันได้แก่ มูลเหตุจูงใจของการไปเลือกตั้ง ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมือง การติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งของประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถาม

ความบ่อยครั้งในการเลือกตั้ง หมายถึง ความถี่ในการใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนตั้งแต่ที่ประชาชนผู้นั้นมีสิทธิตามกฎหมาย ทั้งการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มูลเหตุจูงใจของการไปเลือกตั้ง หมายถึง สาเหตุสำคัญทำให้ประชาชนตัดสินใจไปเลือกตั้งโดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้กำหนดไว้ 2 มูลเหตุคือ ไปเลือกตั้งเพราะตระหนักถึงความสำคัญและมีจิตสำนึกว่าเป็นสิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย และไปเลือกตั้งเพราะไม่ต้องการเสียสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด

ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง ลักษณะของการแสดงออกในการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้กำหนดไว้ 3 ลักษณะ คือ

- 1) การไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพียงอย่างเดียว
- 2) การไปใช้สิทธิเลือกตั้งและติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งผ่านทางสื่อต่างๆ ประจำ
- 3) การไปใช้สิทธิเลือกตั้งและติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งผ่านทางสื่อต่างๆ ประจำ อีกทั้งยังเป็นผู้สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมือง

การติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง หมายถึง การติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งผ่านทางสื่อต่างๆ

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอันได้แก่

1. แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจและพฤติกรรมในการตัดสินใจ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
3. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้ง
4. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการ ขั้นตอนการหาเสียง และพฤติกรรมการหาเสียงที่เบี่ยงเบน
5. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

กรอบแนวคิด

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมากำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย โดยศึกษาว่ามีปัจจัยใดที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยไว้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ปัจจัยส่วนบุคคล

เพศ
อายุ
ระดับการศึกษาสูงสุด
รายได้ต่อเดือน
อาชีพ
สถานภาพสมรส
ระยะเวลาที่อาศัย

การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรี

พฤติกรรมทางการเมือง

ความบ่อยครั้งในการเลือกตั้ง
มูลเหตุจูงใจของการไปเลือกตั้ง
ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมือง
การติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยมีการดำเนินการตามหัวข้อดังนี้คือ การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงมีการศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (documentary research) อีกด้วย

ประชากร

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรีจำนวน 972,344 คน จากทั้งหมด 8 เขตเลือกตั้งตามบัญชีรายชื่อของคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยมีรายละเอียดคือ เขตเลือกตั้งที่ 1 มีประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 121,613 คน เขตเลือกตั้งที่ 2 มีประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 137,064 คน เขตเลือกตั้งที่ 3 มีประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 129,510 คน เขตเลือกตั้งที่ 4 มีประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 125,830 คน เขตการเลือกตั้งที่ 5 มีประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 118,497 คน เขตการเลือกตั้งที่ 6 มีประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 116,954 คน เขตการเลือกตั้งที่ 7 มีประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 107,313 คน และเขตการเลือกตั้งที่ 8 มีประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 115,563 คน รวมผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดชลบุรีคือจำนวน 972,344 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดชลบุรีจำนวน 400 คน

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากร ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดชลบุรีคือจำนวน 972,344 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ซึ่งได้กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อนเป็นร้อยละ 5 และสัดส่วนของประชากรเท่ากับ 0.5 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน

ขั้นตอนที่ 2 ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นตามอัตราส่วนของจำนวนประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรีของแต่ละเขตเลือกตั้ง รวมทั้งหมด 8 เขต ซึ่งสามารถนำเสนอในตารางที่ 1 ดังนี้คือ

เขตเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี	ประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง
เขตเลือกตั้งที่ 1 (อำเภอเมืองชลบุรี เฉพาะตำบลแสนสุข ตำบลอ่างศิลา ตำบลเสม็ด ตำบลห้วยกะปิ ตำบลเหมือง ตำบลบ้านปึก ตำบลหนองข้างคอก ตำบลหนองรี ตำบลนาป่า และตำบลสำนักบก)	121,613	50

เขตเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี	ประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง
เขตเลือกตั้งที่ 2 (อำเภอเมือง เฉพาะ ตำบลบางปลาสร้อย ตำบลมะขามหย่ง ตำบลบ้านโชด ตำบลบางทราย ตำบลหนองไม้แดง ตำบลคลองตำหรุ ตำบลดอนหัวฬ่อ และตำบลบ้านสวน และอำเภอพานทอง เฉพาะตำบลพานทอง ตำบลเกาะลอย ตำบลโคกขี้หนอน ตำบลบ้านเก่า ตำบลหน้าประตู ตำบลบางนาง ตำบลบางหัก ตำบลหนองตำลิ่ง และตำบลหนองกระเซ)	137,064	50
เขตเลือกตั้งที่ 3 (อำเภอพนัสนิคม อำเภอเกาะจันทร์ และอำเภอพานทอง เฉพาะตำบลมาบโป่ง และตำบลหนองหงส์)	129,510	50
เขตเลือกตั้งที่ 4 (อำเภอบ้านบึง อำเภอบ่อทอง และอำเภอหนองใหญ่)	125,830	50
เขตเลือกตั้งที่ 5 (อำเภอศรีราชา เฉพาะตำบลสุรศักดิ์ ตำบลหนองขาม ตำบลเขาคันทรง ตำบลบางพระ ตำบลบ่อวิน และตำบลศรีราชา)	118,497	50

เขตเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี	ประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง
เขตเลือกตั้งที่ 6 (อำเภอเกาะสีชัง อำเภอศรีราชา เฉพาะตำบลทุ่งสุขลา และตำบลบึง และอำเภอบางละมุง เฉพาะตำบลนาเกลือ ตำบลบางละมุง ตำบลหนองปลาไหล และตำบลตะเคียนเตี้ย)	116,954	50
เขตเลือกตั้งที่ 7 (อำเภอบางละมุง เฉพาะตำบลหนองปรือ ตำบลโป่ง ตำบล ห้วยใหญ่ และตำบลเขาไม้แก้ว)	107,313	50
เขตเลือกตั้งที่ 8 (อำเภอสัตหีบ)	115,563	50
รวม	972,344	400

ตารางที่ 1 แสดงการกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วนตามอัตราส่วน
ของจำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรีของแต่ละเขตเลือกตั้ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire)
เรื่องปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ของประชาชนในจังหวัดชลบุรี ที่สร้างขึ้นจากแนวความคิด ทฤษฎี และผลงาน
วิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทางในการสร้าง แบ่งเนื้อหา และโครงสร้างของ
แบบสอบถามเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มี
ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) คือ เพศ อายุ ระดับการ
ศึกษาสูงสุด รายได้ต่อเดือน อาชีพ สถานภาพสมรส ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ใน
พื้นที่ รวม 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง อันได้แก่ มุมเหตุ จูงใจของการไปเลือกตั้ง ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมือง การติดตาม ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็น แบบตรวจสอบรายการ (check list) รวม 4 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นคำถามชนิดปลายปิด (close-ended questionnaire) โดยมีคำตอบให้เลือก 5 คำตอบ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยอาศัยแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ รวม 40 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นคำถาม ชนิดปลายเปิด (open-ended questionnaire) จำนวน 1 ข้อ

การสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (questionnaire) ซึ่ง ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาข้อมูล ทฤษฎี แนวคิด หลักการ จากหนังสือ เอกสาร งานวิจัย อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรมมีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง แบบสอบถาม
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้าง ของเครื่องมือและขอบเขตเนื้อหา
3. ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขอบเขตเนื้อหา จากนั้นนำเครื่องมือที่ สร้างขึ้นตรวจสอบข้อคำถามด้วยตนเอง เพื่อดูว่าใช้ถ้อยคำ และใช้ประโยค ชัดเจน ถูกต้องหรือไม่ พร้อมทั้งตรวจสอบการเรียงลำดับข้อคำถาม เพื่อผู้ตอบ แบบสอบถาม จะได้สะดวกในการตอบคำถาม
4. นำเครื่องมือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พิจารณา ตรวจสอบ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) เพื่อเป็นการตรวจสอบดูว่าข้อ คำถามได้ถามในแง่มุมต่างๆ ครอบคลุมประเด็นและสอดคล้องกับหัวข้อปัญหา และวัตถุประสงค์ของงานวิจัยหรือไม่ โดยกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อนนำไปทดสอบ (try-out) ใช้ และหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยทดสอบกับประชากรที่จังหวัดสมุทรปราการจำนวน 30 คน และคำนวณสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (cronbach's alpha coefficient) ผลการคำนวณได้ค่าความเชื่อมั่นมีค่าเท่ากับ 0.942

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม โดยใช้เวลาดังแต่วันที่ 4-7 กรกฎาคม 2554 จำนวน 400 ชุด และได้รับกลับคืนคิดเป็นร้อยละ 100 เป็นฉบับที่สมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม และส่งคืนมาจำนวน 400 ฉบับ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล จัดเตรียมข้อมูลพร้อมทั้งตรวจสอบแก้ไขให้มีความถูกต้องและครบถ้วนแล้ว จึงนำมาคำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่

1. สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ (frequency) และร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์พฤติกรรมทางการเมือง อันได้แก่ มุมเหตุจูงใจของการไปเลือกตั้ง ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมือง การติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. สถิติอนุมาน หรือสถิติเชิงอ้างอิง (inferential statistics) ใช้สำหรับการทดสอบสมมติฐานทางการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยใช้สถิติคือ ค่าที (independent T-Test ในกรณีการทดสอบสมมติฐานของผลต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามตัวแปรต้นที่แบ่งเป็น 2 กลุ่ม และใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis Of Variance หรือ One-way ANOVA) โดยใช้ค่า F – test ในกรณีการทดสอบสมมติฐานของผลต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามตัวแปรต้นที่แบ่งเป็น 3 กลุ่มขึ้นไป

ผลการศึกษาวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป จากการศึกษาพบว่าประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 56.8) มีอายุ 31- 45 ปี (ร้อยละ 31.2) การศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 35.2) มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,001- 15,000 บาท (ร้อยละ 35.4) มีอาชีพรับจ้างรายวัน/ ลูกจ้างบริษัท (ร้อยละ 36.0) มีสถานภาพโสด (ร้อยละ 46.8) อาศัยอยู่ในพื้นที่ระหว่าง 1- 10 ปี (ร้อยละ 30.8)

2. ลักษณะของพฤติกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองเกี่ยวกับการเลือกตั้ง จากการศึกษาพบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไปเลือกตั้งทุกครั้ง (ร้อยละ 57.0) มุลเหตุจูงใจของการไปเลือกตั้งเป็นเพราะไม่ต้องการเสียสิทธิทางการเมืองตามที่กฎหมายกำหนด (ร้อยละ 80.8) ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม นั่นคือมีส่วนร่วมโดยการไปใช้สิทธิเลือกตั้งและติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นประจำ (ร้อยละ 57.0) การติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งของผู้ตอบแบบสอบถามนั้นผ่านทางสื่อโทรทัศน์ (ร้อยละ 96.5)

3. การสำรวจปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรี ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) เมื่อพิจารณารายด้านแล้วพบว่า ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ประชาชนให้ความสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมาคือ ด้านพรรคการเมือง ($\bar{X} = 3.70$) ด้านวิธีการในการหาเสียง ($\bar{X} = 3.43$) และด้านหัวคะแนนและบริบทอื่นๆ ($\bar{X} = 3.15$) ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้คือ

ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ประชาชนให้ความสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า อยู่ในระดับมาก 11 ประเด็น ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) การให้ความช่วยเหลือหรือบริการประชาชนและสังคมในช่วงเวลาที่ผ่านมาของผู้สมัคร ($\bar{X} = 4.06$) 2) บุคลิกภาพ กิริยามารยาท ภาวะผู้นำและมนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัคร ($\bar{X} = 4.05$) 3) ความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมของผู้สมัคร ($\bar{X} = 4.05$) 4) ชื่อเสียง ในด้านคุณงามความดีและภาพลักษณ์ของผู้สมัคร ($\bar{X} = 4.04$) 5) ความรู้ความสามารถและภาพลักษณ์ของผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.99$) 6) อุดมการณ์ทางการเมืองของผู้สมัคร ($\bar{X} = 3.97$) 7) ระดับการศึกษาที่สูงที่สุดของผู้สมัคร ($\bar{X} = 3.93$) 8) ผู้สมัครมีผลงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมต่อการพัฒนาสังคม ($\bar{X} = 3.86$) 9) ผู้สมัครออกพบปะประชาชนเป็นประจำ หรือประชาชนสามารถเข้าพบได้ง่าย ($\bar{X} = 3.84$) 10) ประสบการณ์ทางการเมืองของผู้สมัคร ($\bar{X} = 3.81$) 11) ความสำเร็จหรือชื่อเสียงในด้านอื่นๆ ของผู้สมัคร เช่น ด้านอาชีพ ด้านกีฬา ($\bar{X} = 3.65$) ตามลำดับ

ส่วนประเด็นที่อยู่ในระดับปานกลาง มี 1 ประเด็น คือ การที่ผู้สมัครรู้จักกับประชาชนหรือญาติมิตรเป็นการส่วนตัว ($\bar{X} = 2.78$)

ด้านพรรคการเมือง ($\bar{X} = 3.70$) เมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า อยู่ในระดับมากทั้งหมด 10 ประเด็น ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ชื่อเสียง ความรู้ ความสามารถของหัวหน้าพรรค ($\bar{X} = 3.92$) 2) ความรู้ ความสามารถของกรรมการบริหารพรรค ($\bar{X} = 3.89$) 3) ภาพลักษณ์ของหัวหน้าพรรค ($\bar{X} = 3.88$) 4) นโยบายของพรรคที่สังกัด ($\bar{X} = 3.75$) 5) ภาพลักษณ์ของกรรมการบริหารพรรค ($\bar{X} = 3.72$) 6) มีตัวบุคคลที่พรรคจะเลือกสรรเพื่อที่จะดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรี หรือดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.65$) 7) ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของพรรค ($\bar{X} = 3.64$) 8) โครงสร้างและระบบการทำงานของพรรค ($\bar{X} = 3.57$) 9) พรรคมีโอกาสดำเนินฝ่ายจัดตั้งรัฐบาล ($\bar{X} = 3.54$) และ 10) อายุของพรรค ($\bar{X} = 3.43$) ตามลำดับ

ด้านวิธีการในการหาเสียง ($\bar{X} = 3.43$) เมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า อยู่ในระดับมาก 8 ประเด็น ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) หาเสียงโดยเข้าถึงตัวประชาชน ($\bar{X} = 3.71$) 2) หาเสียงของพรรคผ่านโทรทัศน์ ($\bar{X} = 3.54$) 3) หาเสียงโดยมีหัวหน้าพรรค หรือนักการเมืองคนสำคัญๆ ของพรรคมาช่วยในการปราศรัย ($\bar{X} = 3.53$) 4) หาเสียงโดยการขึ้นปราศรัยเองบนเวทีของผู้สมัคร ($\bar{X} = 3.49$) 5) หาเสียงโดยใช้ป้ายขนาดใหญ่ติดตามบริเวณชุมชน ทางแยก ริมถนน ($\bar{X} = 3.47$) 6) หาเสียงผ่านการแจกแผ่นพับ เอกสาร หรือสิ่งพิมพ์ ใบปลิว ($\bar{X} = 3.42$) 7) หาเสียงโดยใช้ป้ายเหล็ก ไปสเตอร์ ติดตามบริเวณหรือชุมชน ($\bar{X} = 3.42$) และ 8) หาเสียงโดยการเน้นนโยบายมากกว่าโจมตีคู่แข่ง ($\bar{X} = 3.41$) ตามลำดับและประเด็นที่อยู่ในระดับปานกลาง มี 4 ประเด็น ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) หาเสียงของพรรคผ่านหนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.33$) 2) หาเสียงของพรรคผ่านวิทยุ ($\bar{X} = 3.32$) 3) หาเสียงโดยใช้ขบวนรถแห่จำนวนมากๆ ($\bar{X} = 3.27$) และ 4) หาเสียงผ่านอินเทอร์เน็ตหรือเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นๆ ($\bar{X} = 3.25$) ตามลำดับ

ด้านหัวคะแนนและบริบทอื่นๆ ($\bar{X} = 3.15$) เมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ประเด็น คือ การนำเสนอตนเองที่โดดเด่น ดึงดูดความสนใจของผู้สมัคร ($\bar{X} = 3.53$)

ส่วนที่เหลือเป็นประเด็นที่อยู่ในระดับปานกลาง 5 ประเด็น ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ผู้สมัครกำลังตกเป็นข่าวที่โด่งดังทางสื่อต่างๆ ($\bar{X} = 3.21$) 2) คำชักชวนจากหัวคะแนนที่เป็นผู้กว้างขวางในชุมชน ($\bar{X} = 3.12$) 3) คำแนะนำจากผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ที่มีตำแหน่งเป็นทางการ ($\bar{X} = 3.11$) 4) คำแนะนำจากเพื่อนบ้านหรือคนรู้จัก ($\bar{X} = 3.06$) และ 5) ได้รับการเอื้อประโยชน์ใดๆ จากผู้สมัคร ทั้งโดยตรง และหรือโดยอ้อม ($\bar{X} = 2.85$) ตามลำดับ

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีดังนี้คือ

ตัวแปรอิสระ	การยอมรับสมมติฐาน	
	ยอมรับสมมติฐาน	ไม่ยอมรับสมมติฐาน
เพศ	✓	
อายุ		✓
ระดับการศึกษาสูงสุด		✓
รายได้/ เดือน		✓
อาชีพ	✓	
สถานภาพสมรส		✓
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่		✓
ความบ่อยครั้งในการเลือกตั้ง		✓
มูลเหตุจูงใจของการไปเลือกตั้ง	✓	
ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมือง		✓
การติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	✓	
รวม	4	7

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ลักษณะของพฤติกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองเกี่ยวกับการเลือกตั้งจากการศึกษา พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เลือกตั้งทุกครั้ง (ร้อยละ 57.0) มีมูลเหตุจูงใจของการไปเลือกตั้งเป็นเพราะไม่ต้องการเสียสิทธิทางการเมืองตามที่กฎหมายกำหนด (ร้อยละ 80.8) ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่าง คือ มีส่วนร่วมโดยการไปใช้สิทธิเลือกตั้งและติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นประจำ (ร้อยละ 57.0) การติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่างนั้นผ่านทางสื่อโทรทัศน์ (ร้อยละ 96.5) ที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะประชาชนมีความตื่นตัวกันมาก ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากการรณรงค์ของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) สวกรรชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทย เช่น จังหวัดชลบุรี ทุกอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ในจังหวัดชลบุรี เป็นต้น รวมทั้งหน่วยงานอื่นๆ เช่น สถาบันการศึกษาในระดับต่างๆ ทั้งโรงเรียนระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ไปจนถึงระดับอุดมศึกษา ต่างมีส่วนร่วมรณรงค์กันมากกว่าการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา ในการเชิญชวนประชาชนมาใช้สิทธิ์ ให้ความรู้ความเข้าใจว่าการเลือกตั้งเป็นทั้งบทบาทและหน้าที่ รวมถึงความสำคัญของการเลือกตั้งต่อวิถีชีวิตของบุคคลและสังคม ซึ่งในการรณรงค์จะมีหลากหลายวิธีการ การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อแขนงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทางเอกสาร ป้าย หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ นอกจากนี้แล้วทางสื่อมวลชนเองได้มีการจัดรายการ และนำเสนอข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งอย่างเกาะติดสถานการณ์ตั้งแต่ก่อนการเลือกตั้งจนกระทั่งถึงวันเลือกตั้ง โดยสื่อต่างๆ มีการแข่งขันกันมากในปัจจุบัน ในด้านความเร็วถูกต้อง การเข้าถึงแหล่งข่าว รูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจ จึงทำให้เกิดบรรยากาศที่คึกคักและชวนติดตามการเลือกตั้งครั้งนี้มากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะ

อย่างยิ่งทางสื่อโทรทัศน์ทั้งที่เป็นช่องพื้นฐาน และสื่อโทรทัศน์ที่ต้องเป็นสมาชิก เมื่อเป็นดังนี้แล้ว จึงส่งผลให้มีประชาชนติดตามข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งกันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางโทรทัศน์ เพราะเป็นสื่อที่มีข้อมูลข่าวสารครบถ้วนทั้งเนื้อหา เสียงและภาพ มีข้อมูลใหม่ที่ทันต่อเหตุการณ์เสมอ กับอีกทั้งมีรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลายน่าสนใจ

2. ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีโดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้านแล้วพบว่า ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ประชาชนให้ความสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมาคือ ด้านพรรคการเมือง ($\bar{X} = 3.70$) ด้านวิธีการในการหาเสียง ($\bar{X} = 3.43$) และด้านหัวคะแนนและบริบทอื่นๆ ($\bar{X} = 3.15$) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สาทิต ปิตุเดชะ¹² ในเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของประชาชนเขต 1 จังหวัดระยอง ที่พบว่า ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในครั้งนั้น ประชาชนพิจารณาจากด้านคุณสมบัติของผู้สมัครมากกว่าในการพิจารณาในด้านพรรคการเมือง และด้านหัวคะแนนตามลำดับ และเอกชาติ แจ่มอัน¹³ ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี: ศึกษากรณีอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ได้พบผลการศึกษาในทำนอง เดียวกันว่าประชาชนให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะของบุคคลมากที่สุด รองลงมาคือคุณลักษณะของพรรคการเมือง และในเรื่องคุณลักษณะของหัวคะแนนต่ำที่สุดเช่นกัน จะเห็นได้ว่า ประชาชนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี ให้ความสำคัญด้านตัวบุคคลมากที่สุดในการตัดสินใจเลือกตั้ง ซึ่งตรงกับที่ได้มีการกล่าวกันโดยทั่วไปว่าประชาชนในสังคมไทยยังยึดติดกับ

¹² สาทิต ปิตุเดชะ. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนเขต 1 จังหวัดระยอง. 2542.

¹³ เอกชาติ แจ่มอัน. พฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี: ศึกษากรณีอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี. 2546.

บุคคลมากกว่านโยบายของพรรคการเมืองที่จะนำมาใช้ในการบริหารประเทศ ประชาชนยังขาดความเข้าใจและเลื่อมใสศรัทธาในการเลือกตั้งอย่างแท้จริง เพราะสังคมไทยยังติดกับค้ำว่าบุญคุณมากกว่าอุดมการณ์¹⁴

3. จากการศึกษาทดสอบสมมติฐานสามารถอธิบายได้ดังนี้

3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ครรชิต คนสั้น¹⁵ ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 6 จังหวัดอุบลราชธานีพบว่าเพศที่ต่างกันของกลุ่มตัวอย่าง มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และ บัณฑิต เล้าอรุณ¹⁶ ได้ศึกษาเรื่องการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน จังหวัดนครปฐม พบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีระดับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พิจารณาจากด้านแรงจูงใจแตกต่างกันเป็นต้น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะค่านิยมของสังคมไทยตั้งแต่สมัยโบราณที่ผ่านมาส่วนใหญ่มองว่าการเมือง การปกครองเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้ชายมากกว่าผู้หญิง เพศชายจึงมีโอกาสเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองมากกว่าเพศหญิง ถึงแม้ว่าสังคมไทยในปัจจุบันจะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก ทำให้ความแตกต่างระหว่างเพศลดลง มีเรื่องสิทธิมนุษยชน และความเท่าเทียมกันตามรัฐธรรมนูญ เพศหญิงมีโอกาสมากขึ้น ไม่ว่าจะในด้านการศึกษา การใช้ค่านำหน้านามและนามสกุลโดยอิสระ ความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ รวมถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง และการดำรงตำแหน่งสำคัญทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน

¹⁴ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. *op.cit.*

¹⁵ ครรชิต คนสั้น. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตเลือกตั้งที่ 6 จังหวัดอุบลราชธานี. 2548.

¹⁶ บัณฑิต เล้าอรุณ. การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนจังหวัดนครปฐม. 2552.

ท้องถิ่นและสมาชิกสภาองค์กรปกครองท้องถิ่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี เป็นต้น

3.2 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จินดา วงศ์สวัสดิ์¹⁷ ในเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดลำปาง ที่พบว่าประชาชนที่มีอาชีพอาชีพต่างกันมีความสัมพันธ์ต่อเหตุผลในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และ จักรพันธ์ มิตรฝักแว่น¹⁸ ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: กรณีศึกษาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 16 กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะบุคคลในแต่ละอาชีพจะมีมุมมอง วิธีคิดที่หลากหลาย รวมถึงความรู้ความเข้าใจ การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้งอีกด้วย

3.3 ประชาชนที่มีมูลเหตุจูงใจของการไปเลือกตั้งต่างกัน มีปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมูลเหตุจูงใจที่ไปเลือกตั้งเพราะไม่ต้องการเสียสิทธิทางการเมืองตามที่กฎหมายกำหนดมีมากกว่า ไปเลือกตั้งเพราะตระหนักถึงความสำคัญและมีจิตสำนึกกว่าเป็นสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยด้วย

¹⁷ จินดา วงศ์สวัสดิ์. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดลำปาง. 2548.

¹⁸ จักรพันธ์ มิตรฝักแว่น. ปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: กรณีศึกษาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 16 กรุงเทพมหานคร. 2549.

ตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นภาพร ยามศิริ¹⁹ ได้ศึกษาปัจจัยที่เป็นเหตุจูงใจในการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของประชาชนในเขต 1 จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนทำให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นเพราะกฎหมายกำหนดไว้ จึงต้องการรักษาสิทธิของตนเอง และไพรวะศน์ รัตนพันธ์²⁰ ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา: กรณีศึกษาในเขตจังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษาพบว่าเหตุหนึ่งที่ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพราะต้องการปฏิบัติตามกฎหมาย เพราะหากไม่ไปเลือกตั้งเกรงว่าจะเสียสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด เช่นกัน ในการเลือกตั้งที่ผ่านมาตั้งแต่การใช้รัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2540 เป็นต้นมาจนถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ได้กำหนดให้ผู้ที่ไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและไม่ได้แจ้งเหตุอันสมควรจะเสียสิทธิดังนี้คือ 1) สิทธิยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้ง ส.ส. และ ส.ว. 2) สิทธิสมัครรับเลือกตั้งและสิทธิได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการสรรหาเป็น ส.ส. หรือ ส.ว. หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นและ 3) สิทธิสมัครรับเลือกเป็นกำนันและผู้ใหญ่บ้าน สิทธิทั้ง 3 ประการ จะได้กลับคืนมาก็ต่อเมื่อไปใช้สิทธิการเลือกตั้งอย่างใดอย่างหนึ่งในการเลือกตั้งครั้งต่อไปไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งระดับชาติหรือท้องถิ่น ด้วยเหตุนี้จึงน่าจะเป็นสาเหตุสำคัญหนึ่งทำให้ประชาชนชาวไทยมีความตื่นตัวไปใช้สิทธิเลือกตั้งกันมากขึ้น

3.4 ประชาชนที่มีการติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งต่างกัน มีปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชลบุรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งพบว่า ประชาชนในกลุ่มในกลุ่มที่มีการรับรู้ข่าวสารมากกว่า 3 ประเภท มีค่าเฉลี่ยในระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนใน

¹⁹ นภาพร ยามศิริ. ปัจจัยที่เป็นเหตุจูงใจในการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขต 1 จังหวัดเชียงใหม่. 2549.

²⁰ ไพรวะศน์ รัตนพันธ์. ปัจจัยในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา: กรณีศึกษาในเขตจังหวัดพิษณุโลก. 2550.

จังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับดีกว่าประชาชนในกลุ่มที่มีการรับรู้ข่าวสาร 1-3 ประเภท โดยมีโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีผู้ติดตาม

ข่าวสารมากที่สุด ซึ่งผลนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรยงค์ กุคำใส²¹ ที่ทำการศึกษารื่องความรู้ ทักษะคติและพฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา: ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนในอำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ที่พบว่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ ทักษะคติ และพฤติกรรมกาเลือกตั้งของประชาชน โดยเฉพาะมีการติดตามข้อมูลข่าวสารทางโทรทัศน์มากที่สุดเช่นกัน และเจนจิรา พระบาง²² ที่ได้ทำการศึกษารื่องพฤติกรรมกาเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยพบว่า การรับรู้ข่าวสารข้อมูลทางการเมืองมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกาเลือกตั้งของประชาชนซึ่งประชาชนส่วนใหญ่จะรับรู้ข้อมูลจากสื่อต่างๆ เช่น ป้ายโฆษณา วิทยุและโทรทัศน์ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ควรที่มึนโยบายและการดำเนินกิจกรรมที่จะช่วยเสริมสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนให้เกิดความตระหนัก ให้ความสนใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างจริงจัง เพราะการสร้างจิตสำนึกจะทำให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการเลือกตั้งว่าเป็นทั้งสิทธิ หน้าที่ และเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อทั้งระดับบุคคลและสังคมมากยิ่งขึ้น

2. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ควรที่มึนโยบายและการดำเนินกิจกรรมที่จะช่วยเสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของ

²¹ บรรยงค์ กุคำใส. ความรู้ ทักษะคติและพฤติกรรมกาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา: ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนในอำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ. 2544.

²² เจนจิรา พระบาง. พฤติกรรมกาเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่. 2547.

พรรคการเมืองมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สถาบันพรรคการเมืองมีบทบาทหน้าที่ที่เด่นชัด และถูกพิจารณาให้เป็นปัจจัยหนึ่งในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

3. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ควรที่จะมีนโยบายนำเอาหัวข้อเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้งบรรจุไว้ในส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนให้กับนักเรียนตั้งแต่ในระดับมัธยมปลาย ไปจนถึงระดับอุดมศึกษาทุกหลักสูตร ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ ทั้งสายวิทยาศาสตร์และสายศิลปศาสตร์

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรีควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ในสื่อต่างๆ ให้ประชาชนทราบเรื่อง วัน เวลา สถานที่ วิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งการเลือกตั้งล่วงหน้าและเลือกตั้งในวันจริง ตามกำหนด

2. คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรีควรพัฒนาและปรับปรุงระบบการจัดส่งเอกสารแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งถึงประชาชนโดยตรงตามทะเบียนบ้านหรือที่อยู่อาศัยที่แจ้งไว้ ให้ถึงมือประชาชนก่อนเวลาเลือกตั้งอย่างน้อย 1 เดือน เพื่อให้ทันต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาหากเกิดปัญหา และทันต่อการเรียนรู้ข้อมูลทั้งเกี่ยวกับกระบวนการในการเลือกตั้ง พรรคการเมือง ผู้สมัคร วิธีการใช้สิทธิ หรือการแจ้งไม่ไปใช้สิทธิจะต้องดำเนินการอย่างไร เป็นต้น

3. คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรีเพิ่มโครงการเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้กับประชาชนในจังหวัดชลบุรี ให้ได้ทั่วถึงทุกหมู่บ้านหรือชุมชน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งอื่นๆ ในประเด็นเดียวกันนี้ ด้วย เช่น การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา การเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ เป็นต้น

2. ควรทำการศึกษาเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการ

ตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึกจากประชาชนมากยิ่งขึ้น

3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดอื่นๆ ของภูมิภาคตะวันออก เพื่อให้เห็นว่า ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

4. ควรทำการศึกษาเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งในประเด็นอื่นๆ ด้วย เช่น ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นต้น

บรรณานุกรม

- ครรชิต คนสั้น. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตเลือกตั้งที่ 6 จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548.
- จักรพันธ์ มิตรผักแว่น. ปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร:กรณีศึกษาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 16 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการเมืองการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2549.
- จินดา วงศ์สวัสดิ์. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการเมืองการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2548.
- เจนจิรา พระบาง. พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่. รายงานการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2547.
- ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์. มนุษย์กับการเมือง. ชลบุรี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548.
- เชาวน์วัศ เสนพงศ์. การเมืองไทยยุคปัจจุบัน ปัญหาการพัฒนาพรรคการเมืองในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2548.
- ดำรง ฐานดี. "ปรัชญาว่าด้วยการศึกษาเกี่ยวกับมนุษย์". สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547.

นภาพร ยามศิริ. ปัจจัยที่เป็นเหตุจูงใจในการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขต 1 จังหวัดเชียงใหม่. รายงานการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2549.

ไพโรเวศน์ รัตนพันธ์. ปัจจัยในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา: กรณีศึกษาในเขตจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2550.

บรรยงค์ กุคำใส. ความรู้ ทักษะคติและพฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา: ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนในอำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาลังคม, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2544.

บัณฑิต เล้าอรุณ. การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 2552.

ปิยะนุช เงินคล้าย. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน: ศึกษาเปรียบเทียบประชาชนในเขตเมืองกับประชาชนในเขตชนบท. กรุงเทพมหานคร: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2540.

ศรัชัย ท้าวมิตร. ระบบรัฐสภาไทย. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์, 2549.

สมบัติ จันทรวงศ์. "สัญญาประชาคมของรัสเซีย". ปรัชญาการเมืองสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521.

สมบัติ อารังธัญวงศ์. การเมือง: แนวคิดและการพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 7, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เสมาธรรม, 2541.

สาธิต ปิตุเดชะ. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน เขต 1 จังหวัดระยอง. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา, 2542.

สิทธิพันธ์ พุทธนุ. สังคมวิทยาการเมืองกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2549.

สุพจน์ บุญวิเศษ. *หลักรัฐศาสตร์*. ชลบุรี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. *การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2547.

อัมฤงค์ ปาณิกบุตร. "พรรคการเมือง". *การเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน*. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพมหานคร: วี.เจ. พรินติ้ง, 2545.

เอกชาติ แจ่มอัน. *พฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี: ศึกษากรณีอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา, 2546.